

THE ADORIAN WAY

Als u dit leest, bent u waarschijnlijk net aangekomen.

Misschien staat uw koffer nog open. Misschien zit u met een eerste kop koffie op het terras, terwijl u luistert naar geluiden die nu nog onbekend zijn, maar over een paar dagen vertrouwd zullen klinken. Of misschien geniet u gewoon van iets wat zeldzaam is geworden: een paar dagen waarin niets uw aandacht opeist.

Voordat uw vakantie echt begint, wil ik u graag een verhaal vertellen.

Niet het verhaal van deze villa's.

En zelfs niet het verhaal van Adorian.

Het is het verhaal van een stuk land dat mijn familie al lang vormde voordat het ooit zijn eerste gasten ontving.

Veel mensen denken dat een plek ontstaat zodra de bouw begint. Dat is een logische gedachte. Eerst zijn er tekeningen. Dan verrijzen gebouwen. Daarna worden gebouwen een thuis. En op een dag gaat een deur voor het eerst open om iemand welkom te heten.

Jarenlang dacht ik er precies zo over.

Ik geloofde dat Adorian in 2024 werd geboren, toen de eerste machines arriveerden en de funderingen werden gestort.

Nu weet ik dat alleen de gebouwen toen zijn begonnen.

Het echte verhaal begon al tientallen jaren eerder.

Dit land behoorde ooit toe aan mijn grootvader.

Lang voordat hier zwembaden, terrassen en stenen paden lagen, groeiden er wijngaarden op de heuvels rond Episkopi. Iedere augustus, wanneer de druiven hun volle zoetheid bereikten, kwam onze familie samen voor de oogst.

Mijn broer en ik waren ervan overtuigd dat we de volwassenen hielpen. We sjouwden met houten kratten die eigenlijk veel te zwaar waren voor onze kleine handen. Toch voelden we ons trots iedere keer dat we weer een krat van de wijnranken naar de wachtende vrachtwagen hadden gebracht.

Toen voelde dat als werk.

Pas jaren later begreep ik dat mijn grootvader ons iets veel waardevollers meegaf dan een jeugdherinnering.

Hij gaf ons een manier van leven.

Zonder ooit een les te geven, leerde hij ons dat alles wat de moeite waard is zijn eigen tijd nodig heeft.

Dat ieder seizoen zijn eigen ritme kent.

Dat het land gul is voor wie het met geduld en aandacht verzorgt.

En misschien wel de belangrijkste les van allemaal:

dat wij een plek nooit werkelijk bezitten.

Heel even mogen wij deel uitmaken van haar verhaal.

Als kind besef je niet welke momenten je vormen. Herinneringen werken geruisloos. Ze bewaren gewone middagen, vertrouwde geuren en kleine rituelen zonder uit te leggen waarom. Pas veel later keren ze terug, en pas dan ontdek je hoeveel betekenis er altijd al in verborgen lag.

Wanneer ik hier vandaag sta, zie ik de wijngaard nog steeds.

Niet omdat hij er nog is.

Maar omdat hij eigenlijk nooit helemaal verdwenen is.

De wereld veranderde, zoals zij altijd verandert. Langzaam maakten de wijnranken plaats voor olijfbomen. Families veranderden. Nieuwe generaties kozen hun eigen weg. Het landschap kreeg een ander gezicht, maar verloor nooit zijn karakter.

Het bleef dezelfde waarden belonen:

geduld,

eenvoud,

en respect.

Misschien is dat de reden waarom ik, toen het leven mij uiteindelijk naar deze plek terugbracht, mezelf niet de vraag stelde die iedereen verwachtte.

Ik vroeg niet:

"Wat zal ik hier bouwen?"

Ik vroeg:

"Wat verdient het om hier verder te groeien?"

Het antwoord liet op zich wachten.

Lange tijd dacht ik dat ik bezig was met het ontwerpen van een klein aantal villa's.

Pas langzaam begon ik te begrijpen dat ik eigenlijk iets heel anders probeerde te bewaren.

Geen gebouwen.

Maar een gevoel.

Want iedere plek laat iets bij ons achter.

Sommige plaatsen maken indruk.

Andere vermaken ons.

En een heel enkele verandert ons voorgoed.

Mijn hoop was dat Adorian zo'n plek zou worden.

Niet vanwege de luxe, al geloof ik dat comfort ertoe doet.

Niet vanwege het uitzicht, hoe prachtig Kreta ook is.

Maar omdat deze plek mensen misschien heel even kan herinneren aan een manier van leven die we ongemerkt zijn kwijtgeraakt.

Toen ik opgroeide in Episkopi kende het leven een ritme waar niemand ooit bij stilstond.

De dag begon met het eerste licht, niet met een wekker.

Je liep, omdat lopen nu eenmaal de vanzelfsprekende manier was om ergens te komen.

Buren bleven met elkaar praten zonder eerst op hun horloge te kijken.

Maaltijden kregen de tijd die ze nodig hadden.

En de avond was bedoeld voor gesprekken, niet voor schema's.

Niemand sprak over wellness.

Niemand gebruikte woorden als mindfulness.

Het was gewoon het leven.

Pas veel later, toen ik me begon te verdiepen in gezondheid, een lang leven en geluk, ontdekte ik dat juist die vanzelfsprekende gewoonten tegenwoordig worden gezien als de basis van een gezond bestaan.

Die ontdekking ontroerde me.

Niet omdat de wetenschap iets nieuws had gevonden.

Maar omdat zij eindelijk woorden gaf aan iets wat mijn grootouders hun hele leven al kenden, zonder het ooit te hoeven uitleggen.

Vanaf dat moment veranderde ook mijn idee over Adorian.

Ik wilde niet langer een plek bouwen waar mensen alleen maar verbleven.

Ik verlangde naar een plek waar vertragen vanzelf zou gebeuren.

Niet doordat iemand vertelt hoe je moet leven.

Maar doordat de omgeving je er als vanzelf toe uitnodigt.

Een plek waar de ochtend je eerder naar buiten lokt dan je telefoon.

Waar een wandeling aantrekkelijker voelt dan een autorit.

Waar gesprekken langer duren dan gepland.

Waar stilte niet leeg is, maar weldadig.

En waar de tijd, al is het maar voor even, ophoudt iets te zijn waar je voortdurend achteraan hoeft te rennen.

Er schuilt iets wonderlijks in reizen.

We denken vaak dat we op reis gaan om nieuwe plaatsen te ontdekken.

Maar de reizen die ons werkelijk bijblijven, brengen ons meestal dichterbij onszelf.

Ze laten ons een versie van onszelf terugvinden die onder het dagelijkse leven langzaam uit zicht is verdwenen — bedekt door verplichtingen, routines en de voortdurende haast.

Misschien is dat precies waarom ik nooit heb gewild dat Adorian mensen zou vertellen hoe ze moeten ontspannen.

Er zijn al genoeg boeken die uitleggen hoe we zouden moeten leven.

Deze plek wil geen les zijn.

Ze wil een uitnodiging zijn.

Een uitnodiging om opnieuw te leren kijken.

Naar het eerste zonlicht dat over het terras glijdt.

Naar de wind die zacht door de olijfbomen beweegt.

Naar de smaak van een maaltijd wanneer niemand op de klok let.

En naar de stilte, niet als leegte, maar als iets dat je eindelijk weer mag ervaren.

De grootste veranderingen in ons leven beginnen zelden met grootse gebeurtenissen.

Vaker ontstaan ze bijna ongemerkt.

Op de eerste ochtend waarop je vanzelf wakker wordt.

Op de eerste middag waarop je telefoon binnen blijft liggen omdat je hem eenvoudig bent vergeten.

Of op de eerste avond waarop je ineens beseft dat je al uren praat, zonder één keer aan morgen te hebben gedacht.

Terwijl ze gebeuren lijken zulke momenten onbeduidend.

Pas later ontdekken we dat juist zij de herinneringen zijn die we voor altijd met ons meedragen.

Een van mijn dierbaarste herinneringen aan mijn jeugd is de tijd die ik met mijn grootvader in het dorp doorbracht.

Hij had nooit haast.

Iedereen kende hem. En wat begon als een korte wandeling, veranderde bijna altijd in een reeks ontmoetingen. Iemand vroeg hoe het met de oogst ging. Een ander nodigde hem uit voor een kop koffie. We bleven even staan onder een boom, wisselden een paar woorden, glimlachten en liepen daarna rustig verder.

Als kind begreep ik nooit waarom zo'n korte wandeling zo lang duurde.

Nu weet ik dat mijn grootvader die gesprekken nooit zag als oponthoud.

Zij waren de wandeling.

Misschien zijn we dat onderweg een beetje vergeten.

Ons leven is efficiënter dan ooit.

We besparen overal tijd.

Maar zelden vragen we ons af waarvoor we die tijd eigenlijk bewaren.

En hoe meer tijd we lijken te winnen, hoe vaker het voelt alsof we juist tekortkomen.

Het dorp leerde mij iets heel anders.

Tijd wordt niet groter doordat je haar probeert te beheersen.

Tijd wordt ruimer zodra je ophoudt haar voortdurend te willen beheersen.

Daarom hoop ik dat u tijdens uw verblijf niet het gevoel hebt dat iedere dag gevuld moet zijn.

De mooiste momenten laten zich nu eenmaal niet plannen.

Ze dienen zich vanzelf aan.

Misschien slaat u een klein weggetje in, alleen omdat u nieuwsgierig bent waar het naartoe leidt.

Misschien blijft u wat langer zitten onder een oude olijfboom, simpelweg omdat de schaduw zo uitnodigend is.

Misschien bestelt u nog een kop koffie, terwijl er eigenlijk nergens is waar u naartoe hoeft.

Dat zijn geen verloren momenten.

Vaak blijken het juist de kostbaarste te zijn.

Hetzelfde geldt voor de eettafel.

Wanneer ik terugdenk aan de maaltijden uit mijn jeugd, herinner ik me nauwelijks wat er op tafel stond.

Ik zou u niet kunnen vertellen wat we op een willekeurige zondag aten.

Maar ik herinner me feilloos hoe die middagen voelden.

Gelach bewoog zich moeiteloos van de ene kant van de tafel naar de andere.

Verhalen werden met ieder nieuw vertelmoment een beetje mooier.

Kinderen luisterden, ook wanneer het leek alsof ze met iets heel anders bezig waren.

Niemand sprak uit dat er iets bijzonders gebeurde.

Dat hoefde ook niet.

Iedereen voelde het.

Pas veel later begreep ik dat die maaltijden nooit alleen over eten gingen.

Ze gingen over verbondenheid.

Misschien is dat wel de mooiste vorm van gastvrijheid die Kreta al generaties lang kent.

Eten stilt de honger.

Maar een goed gesprek voedt iets wat veel dieper ligt.

Als ik u tijdens uw verblijf één wens zou mogen meegeven, dan is het niet dat u het beste restaurant ontdekt of het lekkerste gerecht proeft.

Ik hoop vooral dat u opnieuw ontdekt hoe het voelt om zonder haast te eten.

Dat een diner langzaam mag uitgroeien tot een avond.

Want op Kreta begint gastvrijheid niet wanneer iemand een kamer binnenstapt.

Ze begint op het moment dat iemand zich welkom voelt.

Ook de zee hoort voor mij bij dat gevoel.

Veel mensen denken dat opgroeien op Kreta betekent dat je jeugd zich vanzelf aan het strand afspeelt.

Voor mij was dat anders.

Mijn jeugd speelde zich vooral af tussen de wijngaarden.

Misschien is dat precies waarom iedere tocht naar de kust nog altijd iets bijzonders heeft.

Zelfs nu geniet ik bijna net zo veel van de weg ernaartoe als van de zee zelf.

Langzaam verandert het landschap.

De heuvels openen zich.

De lucht wordt lichter.

En dan verschijnt, bijna onverwacht, de horizon.

De zee bezit een bijzondere kracht.

Niet omdat zij onze problemen oplost.

Maar omdat zij ze in een ander licht zet.

Wanneer je uitkijkt over iets dat zo eindeloos lijkt, besef je bijna vanzelf dat veel van de zorgen die je met je meedraagt kleiner zijn dan ze eerst leken.

Misschien is dat wel de reden waarom ik nooit heb gewild dat Adorian pal aan zee zou liggen.

Ik wilde dat de zee iets bleef om naar uit te kijken.

Een bestemming waarvoor je bewust kiest.

Een plek waar je graag naartoe gaat.

En misschien nog liever weer van terugkomt.

Want hier wacht een andere rust.

De rust van de heuvels.

Van olijfbomen die zacht bewegen in de avondwind.

Van vogels die de ochtend aankondigen, in plaats van verkeer.

Van nachten die zo stil zijn dat je je ineens herinnert hoe stilte werkelijk klinkt.

Wanneer mensen over luxe spreken, denken ze vaak aan bezit.

Aan een grotere kamer.

Een exclusiever restaurant.

Een spectaculairder uitzicht.

Hoe ouder ik word, hoe minder ik daarin geloof.

Voor mij is luxe iets anders geworden.

Ononderbroken tijd.

Stilte die niet eenzaam voelt.

Natuur die geen inspanning vraagt.

Gesprekken waarvoor niemand op de klok kijkt.

En een slaap die dieper is dan vermoeidheid.

Dat zijn de dingen die schaars zijn geworden.

En misschien is het juist schaarste die de ware waarde van luxe bepaalt.

Vroeger dacht ik dat plaatsen belangrijk werden door wat we er zagen.

Nu geloof ik dat ze belangrijk worden door wat ze met ons doen.

Over een paar jaar weet u waarschijnlijk niet meer welke kleur de natuursteen had.

Of hoe groot het zwembad precies was.

Misschien bent u zelfs de naam vergeten van het restaurant waar u die ene avond zo heerlijk hebt gegeten.

Maar ik denk dat u zich iets anders zult herinneren.

Hoe het ochtendlicht langzaam de villa binnenviel.

Het onafgebroken gezang van de cicaden op een warme zomermiddag.

De geur van rozemarijn die met de avondbries werd meegevoerd.

En misschien, meer dan iets anders, dat zeldzame gevoel...

dat u nergens anders hoefde te zijn.

Dat is uiteindelijk het mooiste wat ik hoop dat deze plek u meegeeft.

Geen vlucht uit het leven.

Maar een rustige terugkeer ernaartoe.

Onderweg zijn velen van ons gaan geloven dat een goed leven vooral een druk leven moet zijn.

We vullen onze agenda's.

Beantwoorden berichten voordat we goed hebben nagedacht.

Metten onze dagen af aan wat we hebben bereikt.

En stellen onszelf gerust met de gedachte dat we later wel zullen vertragen.

Wanneer het werk af is.

Wanneer alles rustiger wordt.

Wanneer er eindelijk genoeg tijd zal zijn.

Maar het leven wordt zelden vanzelf minder druk.

Wie blijft wachten op het juiste moment om langzamer te leven, ontdekt vaak dat dat moment nooit uit zichzelf komt.

Misschien is dat wel de mooiste rol die een plek als deze kan vervullen.

Niet om de werkelijkheid te veranderen.

Maar om u eraan te herinneren dat een ander ritme nog altijd bestaat.

Al is het maar voor even.

Misschien vertrekken daarom zoveel mensen lichter van Kreta dan ze aankwamen.

Niet omdat het eiland hun problemen heeft opgelost.

Die wachten thuis nog precies waar ze zijn achtergelaten.

Wat verandert, is iets veel subtielers.

Een paar dagen lang ervaren ze hoe het voelt om niet voortdurend vooruit te hoeven kijken.

Ze ontdekken opnieuw het plezier van langzaam ontbijten.

Van wandelen zonder bestemming.

Van stil zijn zonder de behoefte die stilte meteen op te vullen.

Op het eerste gezicht lijken dat kleine dingen.

Maar juist die kleine momenten blijken later de grootste herinneringen te worden.

De natuur begrijpt dat al veel langer dan wij.

Een olijfbom probeert de zomer niet te versnellen.

Een wijngaard vraagt de herfst niet eerder te komen.

Alles ontvouwt zich precies op het moment waarop het daarvoor rijp is.

Misschien zouden wij onszelf dezelfde ruimte mogen gunnen.

Misschien verwachten we soms te veel van onszelf.

De natuur heeft nooit haast.

Waarom zouden wij dat dan wel altijd moeten hebben?

Een van de kostbaarste lessen die deze plek mij heeft geleerd, is dat geduld niets te maken heeft met wachten.

Geduld is vertrouwen.

Vertrouwen dat niet ieder antwoord vandaag hoeft te komen.

Dat niet ieder uur gevuld hoeft te zijn.

Dat niet iedere stilte om woorden vraagt.

Toen Adorian nog slechts een idee was, vroeg ik me vaak af wat mensen uiteindelijk mee naar huis zouden nemen.

Zeker niet het meubilair.

Niet de architectuur.

En zelfs niet de zwembaden.

Die horen bij deze plek.

Maar ze blijven hier achter.

Wat mensen werkelijk meenemen, is onzichtbaar.

Een gevoel.

Een herinnering.

Een andere manier van ademen.

Een rust die zich niet laat uitleggen.

Misschien wordt u over een paar maanden op een ochtend wakker en opent u eerst het raam, nog vóór u naar uw telefoon grijpt.

Misschien besluit u vaker te lopen, ook als u de auto zou kunnen nemen.

Misschien nodigt u vrienden uit voor een lange avond aan tafel, zonder steeds naar de tijd te kijken.

Misschien kijkt u op een avond naar de zonsondergang zonder de behoefte haar vast te leggen.

Gewoon omdat het moment op zichzelf al genoeg is.

Als ook maar één van die dingen gebeurt, dan is Adorian met u mee naar huis gereisd.

En eerlijk gezegd betekent die gedachte voor mij meer dan de vraag of iemand hier een fijne vakantie heeft gehad.

Een vakantie wordt uiteindelijk een herinnering.

Maar een bijzondere plek nestelt zich langzaam in de manier waarop we leven.

Misschien is dat wel het mooiste wat een plek kan doen.

Niet ons leven veranderen.

Maar ons herinneren aan het leven waarvan we diep van binnen altijd al wisten dat het mogelijk was.

Nu ik deze laatste hoofdstukken schrijf, denk ik opnieuw aan mijn grootvader.

Soms vraag ik me af wat hij zou voelen als hij hier vandaag naast mij zou staan.

De wijngaard waarvoor hij met zoveel liefde zorgde, bestaat niet meer.

In plaats daarvan staan hier nu villa's die mensen uit alle windstreken ontvangen.

Bijna alles is veranderd.

En toch geloof ik dat hij onmiddellijk zou begrijpen wat hier is gebleven.

Niet de gebouwen.

Niet de tuinen.

Zelfs niet het landschap.

Maar de bedoeling.

Hetzelfde land dat ooit families samenbracht voor de druivenoogst, brengt vandaag mensen samen om uit te rusten.

Vroeger schonk het druiven.

Vandaag schenkt het tijd.

Het geschenk veranderde.

De gulheid van het land niet.

Misschien is dat uiteindelijk het enige wat werkelijk blijft.

Niet wat we bouwen.

Niet wat we bezitten.

Maar de plekken waar mensen zich lichter voelen dan toen ze aankwamen.

Plekken die hen eraan herinneren wat er werkelijk toe doet.

Als Adorian daarin slaagt, dan leeft alles wat dit land mijn familie heeft geleerd voort in iedereen die hier, al is het maar voor een paar dagen, verblijft.

En daarom hoop ik dat uw vertrek niet voelt als een afscheid.

De olijfbomen zullen hier morgen nog staan.

De zon zal opnieuw boven deze heuvels opkomen.

Op een dag zal iemand anders zitten waar u nu zit, luisteren naar dezelfde wind en zich afvragen waarom deze plek anders aanvoelt.

Misschien vindt diegene het antwoord.

Misschien hoeft dat niet eens.

Sommige dingen hoef je niet te begrijpen.

Het is genoeg om ze te voelen.

Daarom wil ik u niet alleen bedanken voor uw bezoek aan Adorian.

Ik wil u bedanken omdat u deel bent geworden van haar verhaal.

Iedere gast laat iets achter.

Niet iets tastbaars.

Maar iets wat blijft hangen.

In de sfeer.

In de herinnering.

Misschien is dat wel hoe bijzondere plekken blijven groeien.

Niet steen voor steen.

Maar mens na mens.

Verhaal na verhaal.

Voordat u dit boek sluit, wil ik u nog één gedachte meegeven.

Toen ik voor het eerst over Adorian droomde, dacht ik dat ik een bestemming aan het creëren was.

Nu zie ik dat anders.

Een bestemming is een plek waar je naartoe reist.

Thuis is een gevoel dat met je meereist.

Ik hoop niet dat u zich over een paar jaar nog de naam van deze villa's herinnert.

Of de afmetingen van het zwembad.

Of welke kamer u precies had.

De tijd is vriendelijk.

Hij vervaagt details.

Maar soms bewaart hij iets dat veel kostbaarder is.

Een gevoel.

Daar hoop ik op.

Misschien herinnert u zich hoe u hier iedere ochtend iets eerder wakker werd, alleen om het eerste licht over de heuvels te zien glijden.

Misschien bleef u langer aan het ontbijt zitten dan u ooit van plan was.

Misschien werd een gesprek op een warme zomeravond zo vanzelfsprekend dat u vergat hoe laat het was.

Dat lijken gewone momenten.

Maar ik ben gaan geloven dat juist gewone momenten, wanneer we ze werkelijk beleven, de herinneringen worden die een leven lang meegaan.

Deze plek heeft mijn familie dat al generaties lang geleerd.

Ze heeft zich nooit opgedrongen.

Nooit om aandacht gevraagd.

Ze was er gewoon.

Seizoen na seizoen.

Geduldig.

Onveranderd in wat werkelijk belangrijk is.

Ooit schonk dit land druiven.

Later olijven.

Vandaag biedt het iets wat misschien nog waardevoller is.

Ruimte.

Ruimte om stil te vallen.

Ruimte om adem te halen.

Ruimte om te ontdekken dat geluk zelden ontstaat doordat we méér hebben, maar veel vaker doordat we minder nodig blijken te hebben.

De wereld om ons heen vraagt voortdurend om snelheid.

Deze plek fluistert iets anders.

Niet dat u een ander leven moet leiden.

Alleen dat een ander ritme mogelijk is.

Een ritme waarin de dag begint met daglicht in plaats van haast.

Waar een maaltijd uitgroeit tot een gesprek.

Waar wandelen geen doel hoeft te hebben.

Waar stilte niet ongemakkelijk is.

En waar de tijd niet wordt gemeten in afspraken, maar in momenten die de moeite waard zijn om te onthouden.

Op een dag zal deze plek er nog steeds zijn.

Zonder mij.

En vreemd genoeg vind ik dat een geruststellende gedachte.

Lang voordat Adorian bestond, had dit land al een verhaal.

En lang nadat wij allemaal zijn verdwenen, zal het nieuwe verhalen blijven verzamelen.

Ik hoop dat mijn zonen zullen begrijpen dat zij geen gebouwen erven.

Zij erven een verantwoordelijkheid.

De verantwoordelijkheid om zorg te dragen voor dit land.

Om iedereen die aankomt als gast te ontvangen.

En hen te laten vertrekken met het gevoel dat zij hier meer hebben gevonden dan alleen een vakantie.

Dat is alles wat ik ooit heb willen doen.

Niet vasthouden aan het verleden.

Maar het mooiste ervan doorgeven aan de toekomst.

En als u, misschien jaren vanaf nu, ineens weer aan Adorian denkt...

Wanneer de geur van olijfbomen u onverwacht terugbrengt naar een zomeravond op Kreta...

Wanneer een langzaam ontbijt, een rustige wandeling of een lang gesprek zonder haast u even aan deze plek doet denken...

Dan weet ik dat Adorian precies heeft gedaan waarvoor het bedoeld was.

Niet voortleven in foto's.

Maar stilletjes een plaats vinden in uw hart.

Dank u.

Niet alleen omdat u hier bent geweest.

Maar omdat u deel bent geworden van dit verhaal.

Ik wens u toe dat u uitgerust vertrekt.

Dat u zich opnieuw verbonden voelt met wat werkelijk belangrijk is.

En bovenal wens ik u toe dat u iets meeneemt wat geen koffer kan bevatten.

De stille overtuiging dat de rijkste momenten in het leven vaak de eenvoudigste zijn.

Dat is, voor mij, de ware betekenis van Adorian.

Geen bestemming.

Geen luxeresort.

Maar een vriendelijke herinnering.

Dat wij, waar het leven ons ook brengt, uiteindelijk allemaal naar hetzelfde verlangen.

Een plek waar we mogen vertragen.

Een plek waar we ons welkom voelen.

Een plek die nog lang nadat we haar hebben verlaten, voelt als thuis.

Welkom.

En tot ziens.